

Consorci de les Gavarres

OFERTA D'ACTIVITATS PEDAGÒGIQUES
AL MASSÍS DE LES GAVARRES

Consorci de
les Gavarres

ÍNDEX

INTRODUCCIÓ

EL CONSORCI DE LES GAVARRES 3

INDRETS ON ES DUEN A TERME LES ACTIVITATS 4

OFERTA D'ACTIVITATS PER NIVELL EDUCATIU 5

ACTIVITATS EDUCATIVES:

1- ELS OCELLS DE LES GAVARRES:
SESSIÓ D'ALLENAMENT CIENTÍFIC D'AUS

2- ELS BOSCOS DE LES GAVARRES

3- L'EMPREMTA DE LES ACTIVITATS HUMANES AL MASSÍS

4- ETNOBOTÀNICA A LES GAVARRES:
LES PLANTES I ELS SEUS USOS

5- LES RIERES DE LES GAVARRES

6- PRODUCTES DE LES GAVARRES:
FARINA, CALÇ, TERRISSA I GEL

7- ELS INCENDIS FORESTALS A LES GAVARRES.
MeFiTu: els boscos mediterranis, els incendis i tu

RECOMANACIONS 20

A MÉS A MÉS... 22

EL CONSORCI DE LES GAVARRES

El Consorci de les Gavarres és un Consorci d'administracions locals format per 19 ajuntaments amb terme municipal a l'Espai Natural Protegit de les Gavarres, els Consells Comarcals del Gironès i del Baix Empordà, la Diputació de Girona i el Departament de Territori i sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya.

El seu objectiu és protegir i gestionar aquest espai natural de les Gavarres a través de quatre línies principals d'actuació:

- la protecció, la restauració i la millora del patrimoni
- la promoció del desenvolupament local sostenible
- l'ordenació dels usos de lleure
- el foment de l'educació ambiental i la recerca

En el marc d'aquestes línies d'actuació des del Consorci de les Gavarres s'ha elaborat la següent oferta d'activitats educatives, a fi de:

- Donar a conèixer el massís de les Gavarres.
- Divulgar les principals característiques físiques, culturals i naturals del massís de les Gavarres, interpretar-les i valorar-les.
- Fomentar actituds respectuoses i actives envers aquest espai natural i valorar-lo com a riquesa i patrimoni col·lectiu que cal conservar i respectar.

Per facilitar l'accés del grups escolars a l'oferta educativa aquí presentada les activitats incloses en aquest programa compten amb la subvenció de:

- La Diputació de Girona, en el marc de la campanya "Del mar als Cims" pel que fa a les activitats d'educació ambiental i la campanya "Indika" per les activitats culturals. Els centres escolars de la província de Girona es poden acollir a aquestes subvencions per reduir el preu per alumne de l'activitat
- El Consell Comarcal del Gironès subvenciona una part del cost de l'activitat per alumne i el desplaçament dels grups escolars del Gironès fins exhaurir la subvenció.

PER A MÉS INFORMACIÓ

Consorci de les Gavarres. Finca Camps i Armet s/núm. (Can Geronès). 17121 Monells. Tel. 972 64 36 95 / 638 557 836
consorci@gavarres.cat - mpiferrer@gavarres.cat
www.gavarres.cat

Organitza:

**Consorci de
les Gavarres**

Amb el finançament de:

INDRETS ON ES DUEN A TERME LES ACTIVITATS

INDRETS ON ES DUEN A TERME LES ACTIVITATS:

- Les activitats d'educació ambiental es plantegen per ser realitzades a la finca de Can Vilallonga i al seu entorn immediat (suredes, camps, pastures i bosc de ribera). A més dels espais exteriors, es disposa d'una masia amb dues aules interiors equipades amb mobiliari i lavabos. Aquesta propietat forestal i l'equipament està gestionada pel Consorci de les Gavarres, i es troba situada al mateix massís de les Gavarres, al municipi de Cassà de la Selva. Els autocars poden arribar a peu de mas sense dificultat, seguint una pista forestal ben condicionada, i poden girar el vehicle just al darrera de la casa. La zona on es realitza l'activitat presenta relleus suaus i espais oberts.
- Les activitats culturals proposades es realitzaran també dins del massís de les Gavarres en l'entorn proper a les escoles o prop d'algun equipament gestionat per alguna altra administració o entitat. Els objectius són facilitar l'accés al massís de les Gavarres a tots el grups escolars i que coneguin la part històrica que amaguen les Gavarres del seu municipi. Així doncs, les activitats s'adaptaran a la realitat de cada població i promouran el coneixement de les Gavarres.

Mapa de Situació de Can Vilallonga

OFERTA D'ACTIVITATS PER NIVELL EDUCATIU

EDUCACIÓ INFANTIL	PRIMÀRIA			ESO		BATXILLERAT
P3/P4/P5	CICLE INICIAL	CICLE MITJÀ	CICLE SUPERIOR	1r CICLE	2n CICLE	BATXILLERAT
	Els ocells de les Gavarres					
	Els boscos de les Gavarres					
L'empremta de les activitats humanes						
Etnobotànica a les Gavarres: Les plantes i els seus usos						
Les rieres de les Gavarres						
Productes de les Gavarres: farina, calç, terrissa i gel						
	Els incendis forestals a les Gavarres					

1- ELS OCELLS DE LES GAVARRES

SESSIÓ D'ANELLAMENT CIENTÍFIC D'AUS

Objectius

- Donar a conèixer les aus més freqüents al massís de les Gavarres, així com diversos aspectes de la seva biologia i ecologia.
- Introduir l'alumne en la metodologia d'estudi científic en l'àmbit de la fauna, mitjançant una sessió pràctica d'anellament d'aus.
- Donar a conèixer els hàbitats característics del massís de les Gavarres.
- Sensibilitzar els assistents sobre el valor dels ecosistemes mediterranis, la fauna i la flora, i de la importància de conservar-los.

Descripció de l'activitat

Primer es realitzarà una sessió d'anellament científic, en què es donaran a conèixer les aus més comunes del massís de les Gavarres. Els assistents podran veure de prop els ocells i estudiar-los seguint les indicacions de l'educador i omplint el dossier de camp. En la segona part de l'activitat es realitza un itinerari per conèixer els hàbitats i per aprendre a escoltar els cants dels ocells de la zona.

10:00-11:15 h

Arribada a can Vilallonga, presentació i organització dels grup. Un realitzarà l'itinerari per conèixer els hàbitats i cants dels ocells a l'entorn de la finca; mentre l'altre grup realitza l'anellament d'aus: introducció sobre l'anellament científic, recollida de les aus a les xarxes, observació i treball sobre el dossier.

11:15-11:45 h

Pausa per esmorzar.

11:45-13:00 h

Els grups s'intercanvien i realitzen l'itinerari i la sessió d'anellament que els correspon.

PRIMÀRIA		ESO		BATXILLERAT
Cicle Mitjà	Cicle Superior	1r Cicle	2r Cicle	Batxillerat
Els ocells de les Gavarres				

FITXA RESUM	
Durada	Mitja jornada
Objectiu general	Conèixer les aus de les Gavarres i iniciar-se en la pràctica d'anellament.

PREU ACTIVITAT PER ALUMNE		
Preu inicial 1/2 jornada	Subvenció Diputació de Girona	Preu final subvencionat*:
9 €/alumne	2 €/alumne	7 €/alumne

*En el cas dels centres educatius del Gironès comptaran amb la subvenció del Consell Comarcal del Gironès. Preu final 6,5 €/alumne.

Observacions

- Durant les sessions d'anellament es manipula fauna silvestre, per tant, cal garantir que els grups romandran en silenci i atents, per evitar al màxim que els ocells pateixin estrès. Els ocells són alliberats immediatament després de ser estudiats.
- Gran part de l'activitat es realitza a l'aire lliure i per tant es pot suspendre o modificar en condicions meteorològiques adverses.
- Es facilitarà als alumnes un dossier per fer les anotacions durant el treball de camp.

Anellament d'un tallarol de casquet.

2- ELS BOSCOS DE LES GAVARRES

EL PAISATGE MEDITERRANI

Mitjançant l'observació, investigació, experimentació i presa de dades organitzades, els alumnes aniran definint les característiques pròpies dels ecosistemes mediterranis objecte d'estudi. Es treballaran les adaptacions dels éssers vius al medi i els factors abiòtics que els condicionen, així com les activitats humanes que han influït en el paisatge. També es treballaran aspectes d'orientació.

Objectius

- Donar a conèixer els hàbitats mediterranis del massís de les Gavarres i les espècies de fauna i flora que hi viuen.
- Introduir l'alumne en el mètode científic aplicat a l'ecologia: l'inventari forestal. A partir de la presa de dades de camp es conclouen les característiques dels ecosistemes estudiats.
- Observar en el paisatge l'empremta de les activitats humanes.
- Sensibilitzar els alumnes sobre el valor dels ecosistemes mediterranis i de la importància de conservar-los.

Descripció de l'activitat

L'activitat es realitza a l'entorn de la finca de can Vilallonga (Cassà de la Selva), la qual respon a una antiga propietat que vivia de l'explotació dels camps i dels boscos de què disposava. La part forestal, formada bàsicament per suredes, permet a l'alumne l'observació directa del bosc mediterrani i entendre quins són els principals factors modeladors del paisatge. Farem una passejada per l'entorn de can Vilallonga i delimitarem unes parcel·les d'estudi. En aquestes parcel·les, mitjançant el treball en equip, aprendran a prendre dades objectives sobre la fisonomia del bosc i a extreure'n conclusions.

9.30-10:00 h

Arribada i presentació.

10:00-11.15 h

Itinerari. Observació del paisatge i elements que el configuren. Identificació i observació de les espècies de flora més característiques de la sureda, característiques generals de les espècies típiques del bosc mediterrani, adaptacions al medi i principals vulnerabilitats.

11:15-11:45 h Pausa per esmorzar.

11:45-13:30 h Realització d'un intercanvi forestal mitjançant una parcel·la de mostra. Introducció de conceptes propis de l'estudi d'hàbitats forestals en funció de l'edat dels participants (densitat, alçada, pendent, àrea basimètrica, volum d'existències, estat fitosanitari, etc.). Posada en comú del treball, espècies observades, interrelacions entre elles, descripció de l'ecosistema a partir de les dades de les diferents parcel·les.

13:30-14:45 h Pausa per dinar.

13:30-14:45 h Anàlisi dels recursos que ofereix l'ecosistema als humans, en el passat i en el present, així com també les possibilitats de futur.

PRIMÀRIA		ESO		BATXILLERAT
Cicle Mitjà	Cicle Superior	1r Cicle	2r Cicle	Batxillerat
Els boscos de les Gavarres				

FITXA RESUM	
Durada	1 o 1/2 jornada
Objectiu general	Aplicar el mètode científic a la descripció i investigació dels ecosistemes mediterranis del massís de les Gavarres.

PREU ACTIVITAT PER ALUMNE		
Preu inicial	Subvenció Diputació de Girona	Preu final subvencionat*:
1/2 J: 8 €/alumne	2 €/alumne	6 €/alumne
1 J: 10 €/alumne	2 €/alumne	8 €/alumne

*En el cas dels centres educatius del Gironès comptaran amb la subvenció del Consell Comarcal del Gironès. Preu final 5,5 €/alumne per activitats de 1/2 jornada i 7 €/alumne per activitats d'1 jornada.

Observacions

- En el cas d'escollir l'activitat de mitja jornada s'adaptarà l'horari i l'estructura de l'activitat.
- Gran part de l'activitat es realitza a l'aire lliure i per tant es pot suspendre o modificar en condicions meteorològiques adverses.
- El Consorci de les Gavarres facilitarà als alumnes el dossier i el material necessari per a la realització de l'activitat.

3- L'EMPREMTA DE LES ACTIVITATS HUMANES

L'EMPREMTA HUMANA AL MASSÍS

Objectius

- Donar a conèixer les activitats humanes vinculades als recursos i a la diversitat paisatgística i patrimonial del massís de les Gavarres.
- Interpretar el paisatge i el medi a partir del coneixement de les activitats que es realitzen en l'actualitat i comparar-les amb les que s'han realitzat al llarg del temps.
- Valorar les activitats tradicionals com a eines modeladores del paisatge.
- Identificar les pràctiques sostenibles que contribueixen a la conservació de la biodiversitat del massís de les Gavarres.
- Promoure actituds respectuoses de relació amb l'entorn.

Descripció de l'activitat

Can Vilallonga ofereix un exemple típic de propietat dedicada a l'explotació forestal i agrícola. Mitjançant una passejada per l'entorn parlarem dels antics oficis, les antigues feines relacionades amb el bosc i els horaris que deuriem fer els antics habitants de can Vilallonga. Amb Educació Infantil tractaríem la vida del mas i el bosc; mentre que amb Cicle Inicial de Primària aprofundiríem en alguna de les feines del bosc que antigament van ser més populars: el pelador, el carboner i el bosquetà.

9:30-10:00 h Arribada a can Vilallonga, organització dels grups i esmorzar.

10:00-11:30 h Presentació i explicació de la vida del mas.

11:30-13:00 h Passejada de descoberta al bosc de l'entorn del mas.

13:00-14:30 h Pausa per dinar.

14:30-16:00 h Manipulació d'elements recollits durant l'excursió de bosc o taller a l'entorn de les feines del bosc (segons cicle).

EDUCACIÓ INFANTIL	PRIMÀRIA
P3/P4/P5	Cicle inicial
L'empremta de les activitats humanes	

FITXA RESUM	
Durada	1 o 1/2 jornada
Objectius bàsics	Conèixer les activitats humanes vinculades als recursos i a la diversitat paisatgística i patrimonial del massís de les Gavarres.

PREU ACTIVITAT PER ALUMNE		
Preu inicial	Subvenció Diputació de Girona	Preu final subvencionat*:
1/2 J: 8 €/alumne	2 €/alumne	6 €/alumne
1 J: 10 €/alumne	2 €/alumne	8 €/alumne

*En el cas dels centres educatius del Gironès comptaran amb la subvenció del Consell Comarcal del Gironès. Preu final 5,5 €/alumne per activitats de 1/2 jornada i 7 €/alumne per activitats d'1 jornada.

Observacions

- En cas d'escollir l'activitat de mitja jornada s'adaptarà l'horari i l'estructura de l'activitat.
- Gran part de l'activitat es realitza a l'aire lliure i, per tant, es pot suspendre o modificar en condicions meteorològiques adverses.

4- ETNOBOTÀNICA A LES GAVARRES

LES PLANTES I ELS SEUS USOS

Objectius

- Aproximació a l'observació de les plantes mediterrànies del massís de les Gavarres.
- Identificar i reconèixer algunes de les plantes més usades tradicionalment. Observar i descriure les seves característiques.
- Conèixer els usos i propietats de les diferents plantes en l'àmbit del massís de les Gavarres.
- Analitzar les relacions de les persones amb el medi natural en general i amb les plantes en particular.
- Promoure actituds de respecte envers les plantes i l'entorn.

Descripció de l'activitat

Aquesta unitat de programació proposa un seguit d'activitats diferents per a cada nivell educatiu, en funció dels continguts del currículum escolar. Aquestes activitats s'estructuren de la mateixa manera: es presenten algunes plantes que els alumnes aniran investigant des de diferents punts de vista: aspecte, color, olor, característiques, adaptacions al medi on viuen i aplicacions en la vida quotidiana d'abans i ara.

9:45-10:30 h Arribada a can Vilallonga, presentació i organització dels grups i esmorzar.

10:30-12:00 h Introducció al món de les plantes. Investigació, observació i identificació de les diferents plantes. Descoberta dels seus usos i propietats.

12:00-13:30 h Passejada guiada per conèixer les diferents plantes pròpies de l'ecosistema mediterrani i posada en pràctica dels coneixements explicats en la sessió anterior.

13:30-14:30 h Dinar i esbarjo.

14:30-16:00 h Manipulació de les plantes aromàtiques treballades durant el dia.

EDUCACIÓ INFANTIL

PRIMÀRIA

P3/P4/P5

Cicle inicial

Etnobotànica a les Gavarres: les plantes i els seus usos

FITXA RESUM

Durada	1 o 1/2 jornada
Objectiu general	Apropar els alumnes al món de les plantes mediterrànies, les seves característiques i propietats, i aprendre a usar-les amb respecte.

PREU ACTIVITAT PER ALUMNE

Preu inicial	Subvenció Diputació de Girona	Preu final subvencionat*:
1/2 J: 8 €/alumne	2 €/alumne	6 €/alumne
1 J: 10 €/alumne	2 €/alumne	8 €/alumne

*En el cas dels centres educatius del Gironès comptaran amb la subvenció del Consell Comarcal del Gironès. Preu final 5,5 €/alumne per activitats de 1/2 jornada i 7 €/alumne per activitats d'1 jornada.

Observacions

- En cas d'escollir l'activitat de mitja jornada s'adaptarà l'horari i l'estructura de l'activitat.
- Gran part de l'activitat es realitza a l'aire lliure i, per tant, es pot suspendre o modificar en condicions meteorològiques adverses.

5- LES RIERES DE LES GAVARRES

EL MEDI FLUVIAL AL MASSÍS

Objectius

- Conèixer l'ecosistema fluvial mediterrani: fauna, vegetació i funcionament.
- Posar en relleu el valor i la funció dels rius com a concentradors de biodiversitat.
- Aprendre a reconèixer els principals impactes antròpics, el seu origen i com es poden solucionar.
- Aplicar metodologies tècniques i científiques d'aplicació estàndard en l'avaluació i diagnosi de l'estat dels ecosistemes fluvials, adaptades a cada nivell educatiu.
- Fomentar el contacte directe amb la natura, tot incentivant un esperit crític en vers la situació del seu entorn immediat, i alhora també afavorir l'afany d'investigació i reconeixement del seu entorn natural immediat.
- Promoure l'adquisició d'hàbits de treball organitzat i en grup.

Descripció de l'activitat (1 o 1/2 jornada)

Els alumnes descobriran la gran riquesa natural que amaguen les rieres i torrents de les Gavarres, participant en una sessió de mostreig científic de fauna aquàtica i de diagnosi del medi fluvial especialment adaptada. Tindran l'oportunitat d'observar i manipular directament diverses espècies de fauna, difícilment observable en altres circumstàncies, i sense ocasionar-los cap mal. Finalment, es tractaran de forma pràctica aspectes relacionats amb el funcionament de l'ecosistema fluvial, com ara les condicions limitants del medi aquàtic, l'efecte de la corrent o el paper del bosc de ribera i l'impacte de les activitats humanes en aquests hàbitats.

9:30-10:00 h

Arribada al primer tram fluvial seleccionat, presentació i organització dels grups.

10:00-13:00 h

Activitat en grups sobre el terreny. Desenvolupar els tres principals blocs de treball, i la posada en comú dels resultats i la seva discussió.

13:00-14:00 h

Dinar i esbarjo.

14:00-14:30 h

Trasllat al següent tram fluvial.

14:30-16:30 h

Activitat en grups sobre el terreny, posada en comú dels resultats i discussió final.

EDUCACIÓ INFANTIL	PRIMÀRIA		
P3/P4/P5	Cicle inicial	Cicle mitjà	Cicle superior
Les rieres de les Gavarres			

FITXA RESUM	
Durada	1 o 1/2 jornada
Objectiu general	Coneixement de les característiques de la fauna aquàtica, a través del contacte directe amb peixos i invertebrats capturats durant una sessió de mostreig científic adaptat per a la mainada.

PREU ACTIVITAT PER ALUMNE		
Preu inicial	Subvenció Diputació de Girona	Preu final subvencionat*:
1/2 J: 8 €/alumne	2 €/alumne	6 €/alumne
1 J: 10 €/alumne	2 €/alumne	8 €/alumne

*En el cas dels centres educatius del Gironès comptaran amb la subvenció del Consell Comarcal del Gironès. Preu final 5,5 €/alumne per activitats de 1/2 jornada i 7 €/alumne per activitats d'1 jornada.

Observacions

- En cas d'escollir l'activitat de mitja jornada s'adaptarà l'horari i l'estructura de l'activitat.
- En cas de pluja durant la jornada es pot retornar a l'escola i treballar allí sobre les mostres recollides.
- Es facilitaran orientacions per treballar prèviament i posterior a l'activitat a camp, com a possibilitats de complementar el treball dels continguts dins el currículum escolar.
- Si el professorat està interessat l'activitat i el seu contingut es pot adaptar a alumnes d'ESO i Batxillerat.
- L'activitat es pot realitzar en dos punts d'un curs fluvial proper al centre escolar, al qual s'hi pugui arribar a peu. Es seleccionaran dos punts ben contrastats pel que fa a la qualitat de l'aigua i estat ecològic en general, sobretot situats al peu de les Gavarres o al seu entorn.
- Si el centre escolar ho prefereix es podrà fer l'activitat en un indret amb ambient de ribera òptim, com ara l'entorn del molí d'en Frigola, al riu Daró.

CONEIX LA TRADICIÓ DEL SEU ENTORN

Objectius

- Donar a conèixer les passades activitats humanes vinculades als recursos i a la diversitat paisatgística.
- Identificar el conjunt de patrimoni immaterial (vocabulari, topònims, coneixement, refranys,...) vinculat a les Gavarres i a les seves activitats tradicionals.
- Interpretar el paisatge i la seva transformació a partir de les activitats que s'hi desenvolupen
- Ajudar a la formació d'un esperit crític davant les accions humanes relacionades amb el medi d'una actitud positiva i activa envers la relació personal que establim amb l'entorn.
- Promoure l'adquisició d'hàbits de treball en equip.

Descripció de l'activitat

Aquesta unitat de programació proposa un seguit d'activitats diferents per a cada nivell educatiu, en funció dels continguts del currículum escolar. No obstant, l'estructura és sempre la mateixa:

9.00-9.30 h	Arribada a l'escola i presentació de l'activitat.
9.30-12.00 h	Presentació de les Gavarres i del patrimoni etnològic. Pausa per esmorzar.
12.00-12.30 h	Presentació de l'element que anirem a visitar.
12.30-13.30 h	Excursió per l'entorn de l'escola i arribada a l'element etnològic.
DINAR	
14.30-17.00 h	Execució del taller i tornada a l'escola.

PRIMÀRIA			ESO		BATXILLERAT
Cicle inicial	Cicle mitjà	Cicle superior	1r Cicle	2r Cicle	Batxillerat
Productes de les Gavarres: farina, calç, terrissa i gel					

FITXA RESUM	
Durada	1 o 1/2 jornada
Objectiu general	Despertar l'interès pel seu entorn municipal i per les Gavarres, sobretot per aquelles activitats passades que n'han modelat la fisonomia

PREU ACTIVITAT PER ALUMNE		
Preu inicial	Subvenció Diputació de Girona	Preu final subvencionat*:
1/2 J: 8 €/alumne	2,25 €/alumne	5,75 €/alumne
1 J: 10 €/alumne	3,15 €/alumne	6,85 €/alumne

*En el cas dels centres educatius del Gironès comptaran amb la subvenció del Consell Comarcal del Gironès. Preu final 5,25 €/alumne i 5,85 €/alumne.

Observacions

- En cas d'escollir l'activitat de mitja jornada s'adaptarà l'horari i l'estructura de l'activitat.
- Gran part de l'activitat es realitza a l'aire lliure i, per tant, es pot suspendre o modificar en condicions meteorològiques adverses.
- Es realitzarà una proposta de visita individualitzada i acordada amb cada escola, adient al seu entorn gavarrenc.

7- ELS INCENDIS FORESTALS A LES GAVARRES

MeFiTu: ELS BOSCOS MEDITERRANIS, EL FOC I TU

Objectius

- Donar a conèixer els incendis forestals com una pertorbació natural o factor ecològic habitual al clima mediterrani.
- Donar a conèixer els boscos mediterranis com elements naturals modificats intensament pels habitants de la regió mediterrània des de fa milers d'anys, són boscos antròpics i no verges o salvatges.
- Reorientar la relació de la societat amb el bosc i aconseguir a través de la gestió forestal boscos més resistent als incendis forestals.

Descripció de l'activitat

En aquesta unitat els alumnes entendran la necessitat d'aprendre a conviure amb el foc, tenint-lo en compte en la gestió del territori com un factor ecològic més, tractant els incendis des de la prevenció fins l'autoprotecció, sense percebre'l únicament com un factor de destrucció per als nostres boscos.

Entendre que la programació del foc també està relacionada amb la continuïtat i la càrrega de vegetació forestal, estant a les nostres mans poder canviar l'estructura forestal de boscos abandonats per fer-los més resistent als incendis, usant eines com la gestió forestal sostenible, reorientant la percepció social existent dels incendis.

9.30-10.30 h Passi de l'audiovisual MeFiTu, els boscos mediterranis, el foc i tu als alumnes, a l'escola.

10.30-11.30 h Taller de papiroflèxia per fer arbres per crear dos boscos, a una aula de l'escola.

11.30-13.00 h Muntatge, preparació i crema de les maquetes per comprovar els diferents efectes del foc, al pati de l'escola.

13.00-14.00 h Dinar i esbarjo.

14.00-16.00 h Sortida amb activitats a bosc, preferentment es visita un incendi històric proper a l'escola. Es pot realitzar un altre dia diferent.

PRIMÀRIA		ESO
Cicle Mitjà	Cicle superior	1r Cicle
Els incendis forestals a les Gavarres		

FITXA RESUM	
Durada	1 o 1/2 jornada
Objectiu general	Donar a conèixer tot el que es pot saber a partir de l'estudi del patrimoni religiós: arquitectura, societat i estructura i evolució de la població.

PREU ACTIVITAT PER ALUMNE		
Preu inicial	Subvenció Diputació de Girona	Preu final subvencionat
1/2 J: 8 €/alumne	2 €/alumne	6 €/alumne
1 J: 10 €/alumne	2 €/alumne	8 €/alumne

*En el cas dels centres educatius del Gironès comptaran amb la subvenció del Consell Comarcal del Gironès. Preu final 5,5 €/alumne per activitats de 1/2 jornada i 7 €/alumne per activitats d'1 jornada.

Observacions

- En cas d'escollir l'activitat de mitja jornada s'adaptarà l'horari i l'estructura de l'activitat.
- Aquesta activitat es realitza a l'escola i a bosc de l'entorn proper.
- Gran part de l'activitat es realitza a l'aire lliure i, per tant, es pot suspendre o modificar en condicions meteorològiques adverses.
- Es realitzarà una proposta de visita individualitzada i acordada amb cada escola, adient al seu entorn gavarrenc.

RECOMANACIONS

Material de suport

Si voleu treballar les Gavarres abans o després de realitzar l'activitat amb nosaltres posem al vostre abast les següents eines, les quals us permetran treballar diferents aspectes del massís de les Gavarres:

- Quadern naturalista de les Gavarres Sense anar més lluny d'en Jaume Ramot. Es tracta d'un diari naturalista sobre la fauna, la flora i el paisatge de les Gavarres que, com un calendari de la natura amb il·lustracions molt acurades, ens apropa dia a dia als valors del massís.
- Exposició i materials de suport sobre el canvi climàtic i la biodiversitat a les Gavarres: En Pinxo i el canvi climàtic. Es tracta d'una exposició itinerant adreçada a tots els públics i molt especialment a grups escolars de primària i secundària, que narra el possible futur d'en Pinxo. Un peix espinós (*Gasterosteus aculeatus*) emblemàtic de l'Espai natural de les Gavarres.

Què cal portar?

- El Consorci de les Gavarres facilita tot el material i documentació necessaris per al desenvolupament de les activitats.
- Els alumnes han de venir amb calçat còmode per caminar pel bosc, amb roba d'abric i gorra per protegir-se del sol (si s'escau). Cal tenir present que les activitats es duen a terme a l'aire lliure i en el medi natural.
- Cal portar aigua i menjar (esmorzar i dinar).

Com fer les reserves de les activitats

- Cal trucar al telèfon del Consorci de les Gavarres 972 64 36 95 o al mòbil 638 55 80 29. Si es prefereix també es pot enviar un correu a consorci@gavarres.cat o mpiferrer@gavarres.cat.
- La petició de la subvenció de la Diputació de Girona va a càrrec del Consorci de les Gavarres. La petició de la subvenció del Consell Comarcal del Gironès va a càrrec del centre educatiu. <http://extra.girones.cat/educacioambiental/>
- La reserva i el cost del transport va a càrrec del centre educatiu.

Ràtio alumnes/educador

Per tal que el desenvolupament de l'activitat sigui òptim, el Consorci de les Gavarres creu convenient que el grup no superi en cap cas les 20 persones per educador. Per a grups més nombrosos s'ha de dividir el grup en dos subgrups, essent preferible un total màxim de 20 alumnes per educador.

Empreses amb les quals treballem

En el curs escolar 2017-2018 les activitats que oferim des del Consorci de les Gavarres les desenvoluparan l'associació Galanthus, Estudi i divulgació del medi natural www.asgalanthus.org, l'empresa Sorelló, estudis al medi aquàtic www.sorello.net i la Fundació Pau Costa www.paucostafoundation.org.

I A MÉS A MÉS...

PROJECTE INNOVADOR A LES GAVARRES

Xarxa d'ambaixadors per la justícia climàtica de les Gavarres

DESCRIPCIÓ:

El canvi climàtic i els seus efectes és ja una realitat al massís de les Gavarres. Des del Consorci hem observat malures en els arbres i decaïment forestal. Per això ens hem associat amb la Fundació Plant For The Planet, la qual té com a missió promoure el lideratge i la participació activa de nens, nenes i joves com a Ambaixadors per la Justícia Climàtica i la seva implicació com a actors de canvi reals i de futur ja que seran ells els que viuran les conseqüències del canvi climàtic.

METODOLOGIA:

Amb la participació de les escoles es comença identificant aquells alumnes que demostren una sensibilitat i ganes d'implicar-se amb la lluita contra el canvi climàtic i a la defensa d'un planeta sostenible. La identificació es fa mitjançant una activitat que anomenem Acadèmies amb alumnes d'entre 9 a 14 anys. El pas posterior és la capacitació d'aquests alumnes destacats culminant amb un procés d'empoderament i lideratge que ha de desembocar en la planificació d'accions que generin impacte. El circuit d'aquests ambaixadors a les Gavarres es tancarà quan ja tinguin més de 18 anys i la seva participació es vinculi en la realització de les acadèmies per identificar nous ambaixadors.

CURSOS:

les Acadèmies estan pensades per alumnes de 9 a 14 anys.

MÉS INFORMACIÓ:

Consorci de les Gavarres 972 64 36 95 / 638 557 836

RECURSOS EDUCATIUS QUE TROBAREU A LES GAVARRES

MUSEU DEL SURO

TÍTOL/TEMÀTICA: LA SUREDA, UN BOSC MÀGIC – Sortida i visita dinamitzada a la sureda.

CURSOS: Educació infantil - Cicle inicial de primària

WEB: www.museudelsuro.cat

RESERVES: Museu del Suro / servei.educatiu@museudelsuro.cat / 972 30 78 25

DESCRIPCIÓ: Els més menuts descobriran els secrets del bosc de la mà del conte de L'Alzina surera i la Gina. La sortida a l'aire lliure els permetrà experimentar i comprovar per ells mateixos els enigmes que s'amaguen darrere un arbre màgic.

TÍTOL/TEMÀTICA: SUBEREXPLORADORS – Sortida i visita dinamitzada a la sureda.

CURSOS: Cicle mitjà i superior de primària – Secundària

WEB: www.museudelsuro.cat

RESERVES: Museu del Suro / servei.educatiu@museudelsuro.cat / 972 30 78 25

DESCRIPCIÓ: Ens convertim en experts exploradors per un dia! Mitjançant un seguit d'investigacions sorprenents en grups, aprendrem els secrets de l'alzina surera i la rica biodiversitat que l'envolta. Ja tens la lupa a punt?

TÍTOL/TEMÀTICA: EXPLOREM LA SUREDA – Sortida i visita dinamitzada a la sureda

CURSOS: Batxillerat – Cicles formatius

WEB: www.museudelsuro.cat

RESERVES: Museu del Suro / servei.educatiu@museudelsuro.cat / 972 30 78 25

DESCRIPCIÓ: Convertim els participants en experts exploradors per un dia mitjançant un seguit d'investigacions de caràcter tècnic per tal que descobreixin les característiques fonamentals de l'alzina surera, els elements que conformen la biodiversitat de la sureda i la utilització d'aquest recurs per part de l'home.

FUNDACIÓ JOSEP PLA

TÍTOL/TEMÀTICA: RUTA JOSEP PLA A LLOFRIU

CURSOS: Adaptable a cursos de primària, secundària i batxillerat

WEB: www.fundaciojoseppla.cat

RESERVES: Fundació Josep Pla / 972 30 55 77 / info@fundaciojoseppla.cat

DESCRIPCIÓ: El nostre Servei Educatiu proposa nombroses activitats per als protagonistes del món educatiu, del lleure i el turisme amb l'objectiu d'apropar-vos l'obra de Josep Pla i d'ampliar-ne el coneixement. Copseu amb nosaltres l'emoció de les paraules i la intensitat de la seva reflexió, tots els matisos de l'obra d'un gran observador des del paisatge que el va inspirar. En aquesta ruta literària us mostrarem el vincle de l'escriptor amb el poble de Llofriu. Passejarem pels racons de la població acompanyats de les paraules de l'autor i en descobrirem el lligam a partir de la realitat autobiogràfica i de la ficció de la seva novel·la, *El campanaret*.

AJUNTAMENT DE SANTA CRISTINA

TÍTOL/TEMÀTICA: UN MÓN DE PARAULES. Mercè Rodoreda a Romanyà de la Selva

CURSOS: Cicle superior de primària

WEB: www.santacristina.cat

RESERVES: Ajuntament de Santa Cristina / 972 83 70 10 / cultura@santacristina.cat

DESCRIPCIÓ: Has pensat mai què passaria si perdéssim algunes paraules i no les poguéssim fer servir? Doncs, nosaltres acabem de perdre paraules que serveixen per expressar emocions, sentiments, opinions paraules que ens serveixen per poder fer un autoretrat literari. Resseguiem les passes de l'escriptora Mercè Rodoreda per l'encantador poble de Romanyà de la Selva, una de les autores catalanes més internacional i reconeguda del SXX. Llegirem alguns fragments, veurem on va viure, quins paisatges la van inspirar tot descobrint i passejant per poder aconseguir el repte de tornar a tenir les paraules desaparegudes.

I A MÉS A MÉS...

TÍTOL/TEMÀTICA: EL JARDÍ DE TOTS ELS JARDINS. Ruta literària de Mercè Rodoreda a Romanyà

CURSOS: Secundària i batxillerat. Graus tècnics i universitaris

WEB: www.santacristina.cat

RESERVES: Ajuntament de Santa Cristina / 972 83 70 10 / cultura@santacristina.cat

DESCRIPCIÓ: El jardí com element metafòric del món més íntim de l'autora Mercè Rodoreda serà l'eix conductor de l'activitat. Una llibreta literària que cada alumne/a tindrà l'ajudarà a posar paraules als sentiments i opinions sobre els textos que s'aniran llegint de Mercè Rodoreda.

És un recorregut literari que ressegueix les passes de l'autora i les seves paraules per al poble de Romanyà on l'autora va viure els últims anys de la seva vida i on va escriure novel·les tan conegudes com *Mirall Trencat* o *Quanta, quanta guerra...* Aquestes novel·les serviran per endinsar-nos en la seva vida i època, i veurem com l'influenciaren el paisatge i els moments històrics que va viure.

TÍTOL/TEMÀTICA: DESCOBREIX LA PREHISTÒRIA A LA COVA D'EN DAINA

CURSOS: Activitats adaptades a tots els cursos: Educació infantil, primària, secundària i batxillerat

WEB: www.santacristina.cat

RESERVES: Ajuntament de Santa Cristina / 972 83 70 10 / cultura@santacristina.cat

DESCRIPCIÓ: Al costat del nucli de Romanyà de la Selva hi ha la *Cova d'en Daina*, un dels monuments megalítics més importants de Catalunya. I molt a prop, en un radi de tan sols 200 metres, es poden visitar les restes d'un menhir, d'una cista i un abric granític.

Aquesta activitat ens permet descobrir el món dels megàlits (dòlmens, menhirs, cistes) que es pot completar amb un o diversos tallers i activitats de descoberta:

- Teixit prehistòric
- Eines prehistòriques i com feien foc
- El treball de la pell a la prehistòria
- Els rituals funeraris: fem d'antropòlegs
- Les joies a la prehistòria

LA CASETA – SERVEIS EDUCATIUS – AJUNTAMENT DE GIRONA

TÍTOL/TEMÀTICA: ITINERARIS: LA VALL DE SANT DANIEL

CURSOS: Cicle mitjà i superior de primària, secundària i educació postobligatòria

WEB:

http://www.girona.cat/lacaseta/recursoseducatius/solicituds/activitats_detalls.php?id_activitat=493

RESERVES: Cal trucar a la Caseta-Serveis Educatius per reservar dia i hora, amb un mínim de 15 dies d'antelació sobre la data prevista per a la realització de l'activitat. La Caseta-Serveis Educatius. Tel. 972 22 18 66

DESCRIPCIÓ: És un itinerari per la vall de Sant Daniel per conèixer alguns dels seus elements més representatius: les fonts, les masies, els arbres, els camins, les rieres i la història. A més de recórrer a fons aquest espai tranquil tan proper a la ciutat, l'activitat permet observar-ne els trets geològics més destacats, la vegetació i la fauna.

A causa de l'excessiva durada de l'itinerari tal com es descriu al llibret, el recorregut que es fa realment és més reduït: Torre Gironella, camí de les Creus, Font d'en Pericot, Plaça de les Sardanes, Monestir de Sant Daniel.

Amb aquesta activitat es volen treballar els valors de respecte i estima del patrimoni natural.

Organitza:

Consorci de les Gavarres

Consorci per a la Protecció i la Gestió de
l'Espai d'Interès Natural de les Gavarres

Can Geronès - finca Camps i Armet s/n - 17121 Monells
Tel. 972 64 36 95 - Fax 972 63 08 77
consorci@gavarres.cat - www.gavarres.cat

Amb el finançament de:

Programes Pedagògics i Divulgatius
de la **Diputació de Girona**

**Generalitat
de Catalunya**

Consell
Comarcal
del Gironès